

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 333/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľa (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Dudiša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Pavlom Gráčikom, Farská 1337/40, Nitra, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 1 Tos 6/2021 z 10. januára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 18. februára 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Tos 6/2021 z 10. januára 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je obžalovaná z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona v časti dokonanej a v časti v štádiu pokusu podľa § 14 Trestného zákona. Sťažovateľka je od 16. októbra 2018 stíhaná väzobne z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

3. Sťažovateľka požiadala 21. decembra 2020 o prepustenie z väzby na slobodu. O tejto jej žiadosti rozhodol Okresný súd Nitra uznesením č. k. 3 Tk 2/2019 zo 4. januára 2021 (ďalej len „uznesenie

okresného súdu“) tak, že ju zamietol a jej väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.

II. Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta, že napadnuté uznesenie krajského súdu je nezákonné a vecne nesprávne, pretože krajský súd nedal odpoveď na jej kľúčovú námietku, a to, že obžalovaný [REDAKOVANÉ] na hlavnom pojednávaní vysvetlil jej účasť na páchaní trestnej činnosti a v tomto zmysle vypovedal ospravedlňujúco, teda jeho výpoveď vyvracala spáchanie skutkov jej osobou. To podľa sťažovateľky znamená, že „*dôvod mojej preventívnej väzby stratil právny podklad, keďže výpoveď [REDAKOVANÉ] neguje povahu stíhanej trestnej činnosti, dlhodobosť, opakovanosť i závažnosť, akékoľvek úvahy o význame alebo postavení mojej osoby v štruktúre osôb, ktoré sa mali na trestnej činnosti podieľať.*“. Sťažovateľka teda zastáva názor, že „*[REDAKOVANÉ] výpoveďou, sa stráca nevyhnutnosť trvania väzby v prípade mojej osoby a teda väzba ako taká nie je v súlade so zákonom (§ 76 ods. 1 TP), keď sa prvá materiálna podmienka väzby z hľadiska podozrenia o spáchaní skutku (s ohľadom najmä na [REDAKOVANÉ] výpoveď) oslabuje, resp. určite neposilňuje a následne, keď k tomu pridáme doterajšiu dĺžku môjho väzobného stíhania, je plne v súlade s takýmto náhľadom na vec prepustenie mojej osoby z väzby.*“. Sťažovateľka teda tvrdí, že v konaní pred prvostupňovým súdom došlo k podstatnému dôkaznému zvratu, ktorý oslabuje dôkazný podklad pre subjektívnu stránku trestného činu, teda jej úmysel podvodne konať, a navyše dodáva, že aj sám vo veci činný prokurátor potvrdil jej skoršie tvrdenie o tom, že od druhého čiastkového útoku sama dobrovoľne upustila, čo taktiež má zásadným spôsobom oslabovať, ak nie eliminovať podozrenie o možnom pokračovaní v trestnej činnosti ako právny základ preventívnej väzby, ktorú vykonáva. Krajský súd v napadnutom uznesení nedal na tieto nastolené otázky ústavne konformnú odpoveď, pričom práve s ohľadom na ne podľa jej názoru už neprevyšuje záujem spoločnosti na jej väzobnom trestnom stíhaní nad jej právom na osobnú slobodu, a to aj s prihliadnutím na celkovú dobu jej väzobného stíhania.

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a ods. 5 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a právo na spravodlivé konanie pred súdom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozhodnutím Krajského súdu v Nitre, v konaní vedenom pod sp. zn. ITos/6/2021, porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. ITos/6/2021 zo dňa 20.01.2021 sa zrušuje a prikazuje sa, aby Sťažovateľa ako obžalovaného Krajský súd v Nitre prepustil neodkladne z väzby na slobodu.

3. Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume 1.000,- Eur...“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľky na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

III.1. Právomoc ústavného súdu:

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.2. Relevantná právna úprava:

11. Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

12. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

13. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

14. Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť.

III.3. Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu:

15. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021) vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, I. ÚS 100/04, III. ÚS 199/05, II. ÚS 185/2016). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že na konanie, ktorého predmetom je súdne preskúmanie zákonnosti väzby a existencie všetkých podmienok jej trvania, je aplikovateľný aj čl. 5 ods. 4 dohovoru (III. ÚS 227/03, IV. ÚS 152/09, II. ÚS 185/2016).

16. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021). Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021), s ktorým musí byť v súlade, vrátane všeobecných princípov obsiahnutých v ňom výslovne alebo implikované [pozri obdobne napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veciach Winterwerp v. Holandsko z 24. 10. 1979, séria A, č. 33, s. 19 – 20, bod 45 a Baranowski v. Poľsko z 28. 3. 2000, č. 28358/95, bod 51].

17. Ústavný súd zároveň považuje za potrebné zdôrazniť, že v každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci (II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021, taktiež aj rozsudky ESLP vo veciach Letellier proti Francúzsku z 26. 10. 1991, Annuaire, č. 207; Navarra proti Francúzsku z 23. 11. 1993, Annuaire, č. 273-B a ďalšie).

18. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021).

19. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti za väzbu a proti nej vrátane možnosti nahradiť ju zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (III. ÚS 38/01, IV. ÚS 207/07, III. ÚS 115/08).

20. Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne uspošobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021).

21. Vo vzťahu k čl. 5 ods. 4 dohovoru EŠLP judikoval, že tento článok predstavuje jeho *habeas corpus* ustanovenie. Označené ustanovenie poskytuje zadržanej osobe právo aktívne sa domáhať súdneho preskúmania pozbavenia slobody (rozsudok vo veci Rakevich proti Rusku z 28. 10. 2003, sťažnosť č. 58973/00, bod 43). Označený článok dohovoru nevyžaduje, aby nadriadený súd rozhodujúci o pozbavení slobody odpovedal na každý argument dotknutej osoby. Tento súd však nesmie ignorovať konkrétne skutočnosti namietané touto osobou, ktoré by mohli spochybniť existenciu podmienok „zákonnosti“ pozbavenia osobnej slobody (pozri rozsudok vo veci Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94).

22. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 36/2020, IV. ÚS 462/2020, IV. ÚS 176/2021, IV. ÚS 237/2021).

III.4. Napadnuté uznesenie krajského súdu:

23. Krajský súd posúdil sťažovateľkou podanú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Krajský súd v podstatnom uviedol:

«Keďže obžalovaná v predmetnej žiadosti opakuje dôvody, ktorými sa domáhala prepustenia z väzby v predchádzajúcej žiadosti, je potrebné uviesť, že obžalovaný ██████████ vypovedal, že obžalovaná ██████████ našla doma „papiere“ ohľadom pozemku, on jej všetko povedal, vysvetlil, že ide o pozemky od ľudí, ktorí ani nevedia, že ich majú, alebo sú nezvestní. Povedal jej, že vec rieši

s obžalovaným [REDAKOVANÉ]. Obžalovaná nechcela, aby sa to pokazilo, aby sa niečo obžalovanému [REDAKOVANÉ] stalo. Sama sa ponúkla, že pôjde zaniest' tie zmluvy ako „realitáčka“. Po stretnutí so záujemcom tento stratil záujem. Následne mala obžalovaná pokračovať v stretnutí s ďalším záujemcom.

Pokiaľ obžalovaná v rámci svojho výsluchu a tiež v dôvodoch sťažnosti uvádzala, že mala upustiť od konania kladeného jej za vinu, nadriadený súd už v ostatnom rozhodnutí o väzbe poukázal na to, že podľa výpovede obžalovaného [REDAKOVANÉ] dôvodom toho mal byť jej strach z odhalenia s ohľadom na konkrétne rizikové okolnosti a neúspech predošlých prevodov.

Z výpovede svedka [REDAKOVANÉ] (čl. 1200-1204) vyplýva, že mal záujem o kúpu inzerovanej nehnuteľnosti. Po predchádzajúcej telefonickej komunikácii sa stretol s [REDAKOVANÉ], ktorá sa prezentovala ako pracujúca s realitami a uvádzala, že zastupuje predávajúcich, ktorí sa s ňou poznajú, majú finančné problémy a zaslala mu na jeho email návrh zmluvy. Tento svedok v rámci rekognície opoznal vo fotoalbeume ako osobu vystupujúcu pod menom [REDAKOVANÉ] obžalovanú [REDAKOVANÉ].

Z výpovede svedka - poškodeného [REDAKOVANÉ] vyplýva, že aj on v súvislosti s inzerovaným pozemkom mal jednať s osobou ženského pohlavia. U notára sa stretol s osobou vystupujúcou menom [REDAKOVANÉ], ktorá mu k pôvodu prevádzaných pozemkov uviedla, že pôsobila v Bratislave, má tam kontakty. Táto osoba mu poslala návrhy zmluvy, pričom po dojednaní prvého prevodu nehnuteľnosti mala prebiehať komunikácia ku kúpe druhého pozemku. Následne po zložení kúpnej ceny u notára zistil, že sa jedná o podvod.

Na podklade uvedeného súd I. stupňa správne vyvodil existenciu dôvodného podozrenia, že aj obžalovaná [REDAKOVANÉ] sa mala aktívne podieľať na páchaní dielčích skutkov pod bodmi II a III podanej obžaloby, prispieť svojim konaním k dosiahnutiu sledovaného cieľa celej skupiny, a to prevodu viacerých nehnuteľností vo vlastníctve poškodených na iné osoby, bez vedomia vlastníkov nehnuteľností a uvedením do omylu záujemcov o kúpu nehnuteľnosti.

Vzhľadom na uvedené sa nadriadený súd nestotožnil so sťažnostnou argumentáciou obžalovanej, že sa jej kladie zavinú len jeden skutok.

Nadriadený súd osvojil názor súdu I. stupňa, že aj naďalej je dané dôvodné podozrenie, že skutky, pre ktoré bola na obžalovanú [REDAKOVANÉ] podaná obžaloba sa stali, vykazujú znaky pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i) Tr. zák. v časti dokonanej a v časti štádia pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. a sú dané dôvody na podozrenie, že sa ich mala dopustiť aj obžalovaná [REDAKOVANÉ] ako členka organizovanej skupiny.

Na základe konkrétnych skutočností vyplývajúcich z konania, ktorého sa mala obžalovaná [REDAKOVANÉ] dopustiť, je daná aj dôvodná obava, že bude na slobode pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú bola vzatá do väzby.

Napriek tomu, že obžalovaná je vo výkone väzby od 16.10.2018, z toho v súdnom konaní od 26.08.2018, ani podľa názoru nadriadeného súdu sa dôvody preventívnej väzby vo vzťahu k jej osobe nezmenili. Obžalovaná mala konať protiprávne opakovane, aktívne, mala jednať s viacerými záujemcami o kúpu nehnuteľností, podľa pokynov, ktoré jej mal dávať obžalovaný [REDAKOVANÉ], ktorého aj ona mala informovať o výsledkoch stretnutí so záujemcami. Podľa výpovede obžalovaného [REDAKOVANÉ] mala byť oboznámená „so všetkým“, vrátane osoby, pre ktorú uvedenú vec rieši. Je namieste pripomenúť, že práve poškodený, ktorý bol záujemcom o kúpu nehnuteľností, zistil, že sa má jednať o podvodné konanie a sám informoval notára, aby neuvolnil peniaze z notárskej úschovy.

Pokiaľ obžalovaná v dôvodoch sťažnosti poukazovala na inú mediálne prezentovanú trestnú vec, je potrebné uviesť, že súd pri rozhodovaní o väzbe skúma tak formálne ako aj materiálne podmienky väzby v každej veci individuálne a samotný fakt, že obžalovaná doposiaľ nebola súdne trestaná sám osebe neodôvodňuje jej prepustenie z väzby. V prejednávanej veci nadriadený súd zvyrazňuje, že až zadržaním obžalovanej orgánmi činnými v trestnom konaní jej malo byť prakticky zabránené v pokračovaní v trestnej činnosti, v ktorej sa mala podieľať na spôsobení škody veľkého rozsahu...

Doposiaľ vykonaná väzba obžalovanej tak nie je v rozpore s jej účelom ani so zásadou primeranosti a naďalej trvá záujem spoločnosti na splnení účelu trestného stíhania - ochrániť spoločnosť pred trestnou činnosťou a zabrániť obžalovanej v pokračovaní v trestnej činnosti, nad je individuálnym záujmom na osobnú slobodu.»

III.5. Posúdenie napadnutého uznesenia krajského súdu z hľadiska základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru:

24. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na uznesenie ústavného súdu č. k. I. ÚS 453/2020-10 zo 6. októbra 2020, z ktorého vyplýva:

«29. Ústavný súd sa z odôvodnenia napadnutého uznesenia presvedčil, že krajský súd sa námietke sťažovateľky v súvislosti s výpoveďou obžalovaného ██████, ktorú ona sama vo svojej ústavnej sťažnosti označuje ako jedinou jej námietku, venoval dostatočným a presvedčivým spôsobom, keď poukázal na samotnú obhajobu sťažovateľky vo vzťahu k spáchaniu trestnej činnosti, výpoveď obžalovaného ██████ v prípravnom konaní, okolnosti zmeny jeho výpovede, ako aj ďalšie okolnosti páchania trestnej činnosti. Ak krajský súd dospel na základe uvedeného k záveru, že poslednú výpoveď obžalovaného ██████ nemožno považovať za taký zásadný dôkazný zvrät v prospech sťažovateľky, ktorý by spochybňoval dôvodnosť jej trestného stíhania, resp. existenciu dôvodného podozrenia zo spáchania trestných činov sťažovateľkou, takýto jeho záver nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za neodôvodnený.

30. Sťažovateľka taktiež pred ústavným súdom namieta, že väzba má trvať len nevyhnutne dlhý čas a že v jej prípade je potrebné zohľadniť aj celkovú dĺžku jej väzobného trestného stíhania (od 16. októbra 2018).

31. Krajský súd k tejto námietke sťažovateľky v stručnosti uviedol, že ani dĺžku väzby sťažovateľky z pohľadu závažnosti súdnej trestnej činnosti, jej povahy a rozsahu dokazovania nemožno hodnotiť ako neprimeranú.

32. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka sama ústavnému súdu nepredložila žiadne tvrdenia či dôkazy v prospech toho, že orgány činné v trestnom konaní a súdy nepostupujú v jej veci so „zvláštnou starostlivosťou“, resp. že nie je súdená v primeranej lehote v zmysle čl. 5 ods. 3 dohovoru.

33. Z ústavnému súdu predložených dokumentov vyplýva, že predmetné trestné konanie je vo fáze dokazovania na hlavnom pojednávaní, pričom podľa názoru krajského súdu podstatná časť dokazovania už bola vykonaná. Už uvedené s ohľadom na ďalšie okolnosti tejto veci (charakter a povaha páchanej trestnej činnosti, jej organizovanosť, ako aj počet obvinených, resp. obžalovaných) postačuje na záver o tom, že ani túto námietku sťažovateľky nemožno považovať za dôvodnú.»

25. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že krajský súd ako súd sťažnostný konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické a ústavný súd ich považuje za legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Sťažovateľkou predstreté argumenty už boli predmetom posúdenia ústavným súdom v jeho uznesení č. k. I. ÚS 453/2020-10 zo 6. októbra 2020, ktorý po kontrole ich ústavnej súladnosti konštatoval ich zjavnú neopodstatnenosť, čo ho viedlo k záveru o odmietnutí sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti s totožnou argumentáciou, a to rovnako z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Ústavný súd nevidí dôvody na zmenu svojho postoja ani v prípade tejto žiadosti o prepustenie z väzby. Krajský súd opätovne sťažovateľke zdôvodnil podstatné dôvody, na ktorých podklade je trestne stíhaná, pričom stručne pripomenul obsah predošlých výpovedí spoluobžalovaného ■■■■■, ktoré potvrdzovali trestnú činnosť sťažovateľke kladenú za vinu. Sťažovateľka opomína, že v dosiaľ vykonanom dokazovaní pred súdom sú prítomné aj svedecké výpovede nasvedčujúce spáchaniu trestnej činnosti jej osobou. Pokiaľ ide zmenu výpovede spoluobžalovaného ■■■■■, túto bude prvostupňový súd ešte len hodnotiť jednak z pohľadu jej celkovej vierohodnosti, ako aj v kontexte všetkých dosiaľ vykonaných dôkazov. Tak ako nemožno vylúčiť jej obsahové prijatie súdom, nemožno aktuálne dospieť ani k zjednodušenému záveru, že relevantné podozrenie proti sťažovateľke pominulo. Dosiaľ vykonané dokazovanie spolu s krajským súdom prezentovaným záverom o ukončení páchania trestnej činnosti až jej zadržaním, o organizovanom prvku páchania trestnej činnosti, dvoch čiastkových útokoch, ktorých sa mala dopustiť, a výške škody veľkého rozsahu, na ktorej vzniku sa mala podieľať, nestavia do pozície ústavnej neudržateľnosti ani záver o obave z možného ďalšieho páchania trestnej činnosti. Sťažovateľka v tomto smere nepredostrela ústavnému súdu inú relevantnú argumentáciu oproti jej argumentácii vo veci sp. zn. I. ÚS 453/2020, ktorá by umožnila ústavnému súdu spochybníť postup konajúcich súdov z hľadiska garancií predovšetkým čl. 5 ods. 4 dohovoru (rovnako tak aj samotný záver napadnutého uznesenia krajského súdu).

26. S poukazom na uvedené skutočnosti a aj prezentované súvislosti opakovaného rozhodovania ústavného súdu možno konštatovať, že krajský súd sťažovateľke dôvody jej preventívnej väzby z hľadiska materiálnej interpretácie zákonných podmienok aj náležite vysvetlil. Teda krajský súd rozhodujúci v sťažnostnom konaní o ďalšom trvaní väzby sťažovateľky sa adekvátne vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami a argumentmi, ktoré boli spôsobilé spochybníť existenciu podmienok nevyhnutných pre zákonnosť jej ďalšieho pozbavenia slobody.

27. Ústavný súd ešte dodáva, že opakované používanie stereotypných formulácií v rozhodnutiach vnútroštátnych orgánov o predĺžení väzby vzbudzuje podozrenie, že sa tieto orgány dostatočne nezaoberali konkrétnymi okolnosťami a nereagovali na argumenty obvineného (rozsudok ESĽP vo veci Kondratyev v. Rusko z 9. 4. 2009, § 55, rozsudok ESĽP vo veci Lind v. Rakúsko zo 6. 12. 2007, § 85). Pokiaľ však rovnaké dôvody na ponechanie obvineného vo väzbe, ktoré ESĽP označil za relevantné a dostatočné, pretrvávali po celú dobu jej trvania a ak zákonnosť väzby bola predmetom niekoľkonásobného preskúmania, nemožno vnútroštátnym súdom vytýkať, že sa v textoch svojich rozhodnutí opakovali (rozsudok ESĽP vo veci Knebl v. Česká republika z 28. 10. 2010, § 68).

28. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľkou podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.6. Posúdenie napadnutého uznesenia krajského súdu z hľadiska základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru:

29. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

30. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd poznamenáva, že s prihliadnutím na svoju judikatúru už opakovane konštatoval (I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, I. ÚS 124/08, II. ÚS 23/05, II. ÚS 65/05, II. ÚS 60/08, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 397/2010), že ide o všeobecné ustanovenie, ktoré upravuje základné právo na súdnu ochranu, a to vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nevzťahuje sa na konanie o väzbe, na ktoré je aplikovateľné ustanovenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ktoré je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a sú v ňom implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy.

31. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

32. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení a ani konaniami o občianskych právach alebo záväzkoch, ako to vyžaduje citovaný článok dohovoru. Väzobným konaním nemôže dôjsť k porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru. Článok 6 dohovoru upravuje právo na spravodlivý proces a zásadne sa teda nevzťahuje na konanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, pokiaľ ide o procesné záruky poskytnuté osobe nachádzajúcej sa vo väzbe, v zásade prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na slobodu a bezpečnosť (III. ÚS 272/03, II. ÚS 15/05, IV. ÚS 65/05, I. ÚS 256/07). Procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorým sa zaoberá predchádzajúca časť tohto odôvodnenia.

33. Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania.

34. Ustanovenie čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru sa vzťahuje na rozhodovanie o vzatí do väzby. Naproti tomu procesné pravidlá týkajúce sa skúmania dôvodnosti ďalšieho trvania väzby sú *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru. Keďže v danom prípade ústavný súd neskúmal

uznesenie o vzatí do väzby, ale uznesenia týkajúce sa dôvodnosti jej ďalšieho trvania, nebolo možné uvažovať o vyslovení porušenia čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru.

35. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľkou podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, pričom vecne odkazuje na časť III.5 tohto odôvodnenia.

36. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti ako celku ostalo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uvedenými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2021

Libor Duľa
predseda senátu